

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

בול

מ"מ, אומרים חז"ל שהארבעים יום הללו שירד המבול עדיין השאיר רושם בעולם שבכל שנה ושנה עדיין מתעורר בחודש מרחשון - זמן ירידת המבול, הכח של המבול.

והיכן נתקן ה'רשימו' הזה של המבול? - נאמרו על כך שתי לשונות בחז"ל, בלשון אחד אומרים חז"ל שכאשר משה רבינו עלה להר ארבעים יום בכדי לקבל את התורה, בזה הוא תיקן את הארבעים יום שירד המבול שזהו המ' של המ' בול וע"י כן שהוסרה האות מ' נותר רק ה'בול' שזהו חודש מרחשון שנקרא בול.

ובלשון נוספת אומרים חז"ל, שכששלמה המלך בנה את בית המקדש והוא סיים אותו בחודש בול, ע"י כן נתקן המ' של המבול ונשאר 'בול'.

וא"כ, מונח כאן בדברי חז"ל שישנם שני דברים שמכחם נתקן הרושם של המבול, תיקון אחד נעשה ע"י הארבעים יום שמשו רבינו עלה להר מראש חודש אלול עד יום הכ' פורים^א.

והתיקון הנוסף נעשה ע"י ביהמ"ק.

והרי שיש כאן שני עומקים של תיקונים, תיקון אחד משורש רש הר סיני מכח מדרגת מתן תורה, ותיקון שני משורש מקום בית המקדש - הר המוריה.

בלשונות הפסוקים 'בול' מוגדר כלשון של חתיכה - 'בול עץ' ובהרחבה בלשונות חז"ל, בול משמש לשון של חתיכה גם לעוד דברים כגון 'בול מלח' וכדו'.

וכמו כן, חודש מרחשון נקרא בלשון הפסוק במלכים 'חודש בול' וזה מוזכר שם כשמו של החודש שבו נבנה ביהמ"ק הראשון שאז שלמה המלך סיים את בניינו.

'בול' - ראש תוך וסוף של התורה

ובספר 'בני יששכר' כותב שבאותיות שבמילה בול מונח רמז שאלו הם האותיות של ראשית, אמצע וסוף התורה, הב' זוהי האות הראשונה של התורה - 'בראשית', הו' היא האות האמצעית של התורה כמו שאומרת הגמ' בקידושין שהו' שבמילה גחון שבפסוק 'כל הולך על גחון', היא האות האמצעית של התורה והל' היא האות האחרונה של התורה - "לעיני כל ישראל".

והיינו שבחינת 'תורת אמת' שכידוע אלו הם הא'-מ'-ת' שהם ראש תוך וסוף של האותיות, מתגלה באותיות ב'-ו'-ל' כראשית אמצע וסוף של התורה.

וכמו כן שהדברים צריכים תלמוד והבנה, מדוע דווקא האותיות האלה מהווים את ראשיתה אמצעיתה ואחריתה של התורה.

אופני התיקון של הסרת המ' של המבול

חז"ל אומרים לגבי המבול שכמו שמבואר בפסוק הוא ירד במשך ארבעים יום, שעל אף שלאחר מכן נשבע הקב"ה שמכאן ואילך לא יהא יותר מבול בעולם וע"ז ניתן האות של הקשת - "את קשתי נתתי בענן" שאין יותר מבול, אבל

א ואמנם לא מבואר בחז"ל לאיזה ארבעים יום הם מתכוונים מתוך ג' הפעמים שעלה משה להר ארבעים יום, אבל בודאי זה לא קאי על הארבעים יום הראשונים שאף שבתחילתם הם היו בתיקון אבל לאחר מכן כלל ישראל נפלו, וכמו"כ בארבעים יום האמצעיים עדיין לא היה השלימות, והרי שזה קאי על הארבעים יום האחרונים.

מר מעורב מהכל שזה המתגלה בשלימות במדרגת העשיר שהוא בלול מהכל, ושורשו הוא בעשירות של הדברי תורה שמתגלה בתלמוד בבלי שבלול מהכל.

**ב' הגילויים במ' יום של משה בהר - סילוק ה'בלה',
ה'הרף ממני ואשמידם', וקבלת התורה שהיא
בלולה מן הכל**

ולפי"ז, מה שמתגלה בעומק במדרגת מתן תורה בארבעים יום שמשה רבינו עולה להר בשביל לבקש מחילה מלפנינו ית"ש עד שלבסוף נתרצה הי"ת וניתנו לו הלוחות שניות - זה מקביל לשתי הכוחות המתגלים ב'בול' שהוזכרו, הכח של 'בלה' והכח של 'בלול' מן הכל. שהרי כל מה שהוא עולה זה בכדי לבקש סליחה על כלל ישראל מחמת שהקב"ה אומר למשה רבינו "הרף ממני ואשמידם ואעשה אותך לגוי גדול" שהקב"ה רוצה לכלות את כנסת ישראל מכח חטא העגל, ומשה רבינו בא לבקש רחמים לפניו יתברך שמו על כלל יש-ראל.

והרי שהיה מונח כח של ה'בלה' ב"הרף ממני ואשמידם", ואת זה בא משה רבינו להפקיע בעלייתו להר בארבעים יום הללו שלא יהא בכנסת ישראל את מציאות ה'בלה'.

ולהיפך, כאשר הוא זוכה לקבל את התורה בסוף הארבעים יום כשניתנו הלוחות שניות אז מתגלה כח השלימות של ה'בלול' שבתורה, והם הם דברי ה"בני יששכר" שהוזכר שהאות הראשונה האמצעית והאחרונה של התורה מרכיבות את תיבת 'בול' והרי שהוא זוכה לקבל את התורה במדרגה שהיא כלולה מן הכל וכוללת את הכל.

והרי שהוא מסלק את ה'בלה' ומקבל את ה'בלול', זה מה שמ-תגלה בארבעים יום הללו שמשה רבינו עולה להר.

וכאשר הוא יורד מן ההר ביום הכפורים, אז מתגלה התיקון של המבול, וכמו שהובא לעיל שהוסר אז המ' של המבול דהיינו שהוסר כח הארבעים יום שירד המבול, ומכאן ואילך מתגלה מדרגת ה'בול'.

ה'בול' שבאסיף דתשרי שהוא היפך ה'בלה'

ולכן דייקא חודש תשרי הוא זמן האסיף שבו אוספים את היבול של התבואה, שהוא נקרא יבול משום שהוא בלול מכל החלקים כולם, והגדרת הדבר א"כ, שדייקא אחרי שנעשה הריפוי מהרושם של המבול שזהו הסרת המ' - הארבעים יום

הדבר והיפוכו שבול - 'בלה' ונפסד ו'בלול' מן הכל

נפתח להבין את הדברים - בשורש של המילה בול מצינו בזה כמו שמפורש בסוגיות הש"ס, דבר והיפוכו, מצד אחד מה שדורשת הגמ' בבבלי ובירושלמי שהטעם שחודש מר-חשון נקרא בול משום שאז 'בלה' לחיה התבואה מן השדה, כלומר, כיון שבחודש תשרי הוא זמן האסיף שזהו הרי שמו של חג הסוכות שנקרא 'חג האסיף', והיינו, שאז אוספים את כל התבואה מן השדות, את כל היבול ולאחר מכן מגיע חודש מרחשון שנקרא בול משום שאז כבר לא נשאר בשדה מן התבואות - "בלה לחיה מן השדה".

וכמו שאומר רש"י [ועוד בלשונות רבותינו] שאז נצרך להוציא לבהמה מן הבית את מאכלה ולצורך כך בוללים לה את מאכלה ומוציאים עבורה החוצה.

והרי שעל שם כן הוא נקרא בול, מחד 'בלה' לחיה מן השדה שהוא לשון של חסרון, ומאידך נצרך לבלול את המאכל ולהוציאו מן הבית לשדה לצורך הבהמה, שמצד כך זה נקרא בול מלשון דבר הבלול כמו בכל שנקראת כן מצד התיקון מלשון בלול כמו שאומרת הגמ' שזה תלמוד בבלי שבלול במקרא, בלול במשנה, בלול בתלמוד.

ומונח כאן א"כ, בלשון חז"ל את כח ההעדר שב'בלה' מצד אחד, ומצד שני את ה'בוללים' מן הבית שזה הכח החיובי של ה'בלול', והרי שמתגלה כאן להדיא בלשונות חז"ל בצירוף דברי הראשונים, דבר והיפוכו במשמעות תיבת 'בול'.

עוד מצינו בזה בדברי הגמ' הידועים במס' גיטין (דף ל"ז ב') לגבי פורזבול, שמבואר שם שתיבת פרוזבול הוא נוטריקון פרוס בולי ובוטי, ו'בולי' אלו הם העשירים דכתיב ושברתי את גאון עוזבם ותני רב יוסף אלו בולאות שביהודה דהיינו העשירים, - וגם בזה מבואר שם בחי' הרש"ש ש'בולי' כולל גם את העניים מכח המשמעות של ה'בלה' שב'בול' שזהו העני שהדרך הוא שבגדיו בלים וכל הוייתו היא מציאות של בלה וחסר, והרי שגם כאן ה'בולי' כולל את שני המשמעויות ההפוכות.

ומה שמבואר בגמ' להדיא ש'בולי' הם העשירים היינו משום שההגדרה של עשיר היא שהוא בלול מן הכל וכפי שנתבאר לעיל שצד החיוב שב'בול' זהו מלשון בלול.

העמדנו א"כ, בבחירות את שני ההגדרות של המילה בול, או מלשון 'בלה' דהיינו דבר המסולק וחסר, או מלשון בלול כלו-

בלבניפדיה עבודת ה' פנימית · ב-ו · בול

כיום לעבוד לאדוניהם, אבל עדיין הם נמצאים ברשות אדוניהם ורק ע"י התקיעות של יוהכ"פ הם משתלחים לבתיהם. והרי שבכל הארבעים יום הללו מתגלה בהם אופן של תקיעות, או תקיעות מגדרי הדין בראש השנה וביובל של יוהכ"פ, או לכה"פ תקיעות מכח מנהג ישראל, והרי שכל הארבעים יום הללו הם ימים של תקיעות.

ואת התקיעות הללו תוקעים ביובל - שופר כי הם בנויים באופן של בלילה כמו שנתבאר, וזה הגילוי של כלול שמתגלה לה במהלך של אלול ותשרי.

ולאחר מכן כמו שהוזכר, מגיע חג האסיף - חג הסוכות שבא סיפה הזו בוללים את הכל.

הזמן של 'ובחג נידונים על המים' שמגיע אחר המיתוק של המים דלקול שבמבול ע"י המ' יום שמושה עלה להר

ובעומק יותר, לפי מה שנתבאר עד השתא שבארבעים יום הללו שמושה עלה להר, הוא תיקן את הרושם שנשאר מהמ' ימים של המבול - לכן מתגלה בחג הסוכות "ובחג נידונים על המים", והגדרת הדבר ברור - לפני הארבעים יום הללו שמר"ח אלול עד יוהכ"פ, הרי שהדין על המים היה מעורר את הרושם של המים הזידונים שהיו במ' יום שירד המבול, ורק לאחר שנעשה ריצוי של הארבעים יום ונתקן המ' של המבול, נתקן כח המים הזידונים' שהתגלו במבול ומכאן ואילך מגיע הזמן של 'ובחג נידונים על המים' שבאים לרצות על המים ולבקש מלפניו ית"ש על המים, כיון שכבר יש מיתוק לשורש הקלקול של הרושם מהמים דלקול שהיה במבול.

כח הלולב - אותיו בול - לסלק את ה'בלה' ולרצות על המים

ולכן, כדברי חז"ל כידוע עד מאד יש בסוכות את המצוה של "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר" וגו' ודייקא עיקר מצוה זו נקראת 'נטילת לולב' כמטבע הברכה "וצונו על נטילת לולב" וכבר חידדו רבותינו מדוע עיקר הברכה היא על הלולב ושאר המינים טפלים אליו בבחינת 'לולב בעי אגד' שהכל נאגד מסביבו.

ולעניינא דידן, הלולב זהו אותיות בול [ורק שיש בו הכפלה של האות ל'], כלומר - הריצוי על המים שבא ע"י הלולב

דלקול של המבול, ע"י מה שמושה רבינו עולה להר, אז נס' תלק הכח של ה'בלה' שזה שורש מה שהמבול נקרא מבול כי כל ענייניו שהקב"ה בא להשחית ולבלות את הארץ, ומתגלה ה'בול' מלשון כלול ומרובה שכלול בו כל החלקים כולם.

ולכן מיד בחודש תשרי מתגלה הכח של חג האסיף שאוספים את כל התבואה, כי זהו הזמן לאסוף את כל התבואה שכלולה מן הכל שלכן היבול נקרא יבול.

כח השופר שנקרא יובל שמגלה תקיעות שכוללים את הכל

ובעומק יותר, בכלל חודש תשרי מתגלה בחינת היובל שזהו השופר שתוקעים בו שנקרא יובל ובפרט זה מתגלה בחודש תשרי בשנת היובל שמכח כך כל השנה נקראת שנת היובל, ומה שהשופר שתוקעים בו נקרא יובל היינו משום שבתקיעות הללו, הכל כלול ובלול בהם.

וזה מה שבראש השנה אנחנו תוקעים בשופר בכללות ממש שלושה סוגים של תקיעות - תקיעה שברים ותרועה, וכי' דוע עד מאד שלושה הקולות הללו, הינם כל אופני התנועות שקיימים בעולם, אופן של תנועה פשוטה, אופן של תנועה המורכבת מחלקים גדולים, ואופן של תנועה המורכבת מחלקים קטנים, - פשוט, מורכב מעט ומורכב הרבה' - והיינו שכאשר אנחנו תוקעים בשופר ובאמצע יש את הקול של השברים או של התרועה, וישנה תקיעה לפני ותקיעה לאחריה כמו שמבואר בגמ' בראש השנה שהוקשה התקיעה של ראש השנה לתקיעה של יובל, כלומר, שבעומק התקיעות של השופר שנקרא יובל - הן בשנת היובל והן בתקיעות של כל שנה ושנה שהם כדין תקיעות של יובל, מונח בעצם בתקיעה שהיא בוללת את כל החלקים כולם.

המ' יום שמר"ח אלול עד יוהכ"פ - ימים של תקיעות

ולכן נהגו לתקוע בארבעים יום הללו, מהתקיעות של חודש אלול ועד שלימות התקיעה האחרונה של יום הכפורים שמ' נהג ישראל לתקוע, ובשנת היובל התקיעות ביום הכפורים הם מעיקר הדין. וכמו שמבואר בגמ' שבעשרה ימים שבין ראש השנה ליוהכ"פ של שנת היובל, העבדים כבר אינם צרי'

ג והדברים הללו רחבים בדברי רבותינו, והם כנגד אברהם יצחק ויעקב - דברים ידועים.

שבאים לאסוף את המחנות כמפורש בקרא, ומכח כך צוֹ-
ברים ומחברים את כל הכנסת ישראל יחד, ואז מגלים את
ההבחנה של ה'בלול מן הכל', מגלים בכלל ישראל שהבעלי
מקרא, בעלי משנה, בעלי תלמוד וכו' כמו שמבואר בגמ'
בפרק אלו מציאות נבללים יחד כאשר מתגלה הצבור שמוֹ-
רכב מצדיקים בינונים ורשעים, והרי שעי"כ בוללים את כל
הכנסת ישראל יחד.

אופני הגילוי מכח אור דיוהכ"פ של צירוף כל הכנס"י

ומצד כך, עומק מה שהימים הללו הם ימי דין - כאשר
מתגלה בראש השנה יסוד הדין בשלימות, נעשה כח של
ציבור שמצרף את הכל, ואם עדיין לא זוכים לאור הזה של
ראש השנה מכח התקיעת שופר שבוללת ואוספת את הכל,
יש את העשרה ימים הללו שבין ראש ליוהכ"פ שהבינונים
תלויים ועומדים, וכאשר הם זוכים לעשות תשובה, עי"כ
הם מגיעים לאור של יום הכפורים שהוא "יום תשובה לכל"
כלשונו הידועה של הרמב"ם, ואז נעשה בחזרה הצירוף של
כולם גם יחד. גילוי מדרגת התורה שבלולה מן הכל בשופר
וזה מה שלחד מ"ד במסכת יומא כידוע, יום הכפורים מכפר
בין לשבים ובין לשאינם שבים, והיינו מכח מה שנעשה צי-
רוף של כל הכנסת ישראל, וכמו כן זה מונח במטבע הל-
שון שאומרים ביוהכ"פ "מתירים להתפלל עם העבריינים",
כלומר שמצרפים גם את העבריינים לתפילה והיינו משום
שמגלים את הכח של הציבור שהוא כלול מן הכל.

וכדברי חז"ל הידועים מאד שיש בקטורת את החלבנה ואת
הלבונה שגם החלבנה שריחה רע מצטרפת לקטורת כנגד
הרשעים שמצטרפים לכלל ישראל, כלומר שמגלים את
מדרגת הציבור שכולם מצטרפים יחד.

וכמו שנתבאר, אם זוכים, הרי שהגילוי הזה כבר מתחיל
בראש השנה מכח השופר שצובר ומצרף את כולם בבחינת
'תרועת מלך בו' והתקיעות של השופר הם תקיעות
שאוספים את המחנות.

אבל כשהאור הזה עדיין אינו מתגלה בשלימותו בראש
השנה, אזי הוא מתגלה ביום הכפורים שאוסף ומצרף את
כולם.

ומצד כך, הצום שאנחנו מתענים ביום הכפורים זה בבחינת
ה'בלה' שב'בול', ועי" שמתענים הרי שהתענית מצרפת וכו'-

כמו שאומרת הגמ' שנענוע הלולב הוא בכדי לסלק טללים
רעים ורוחות רעות ומכח הד' מינים בכלל והלולב בפרט,
נעשה גם ריצוי על המים.

והיינו משום שזה ההמשכה של המ' יום של חודש אלול
וחודש תשרי שהם ממתיקים את המ' של המבול ועי"כ מת-
גלה ההפקעה של ה'בלה'.

ובתחילת החודש תשרי זה מתגלה במה שיש את ההפקעה
מה'ספרי מתים' שזה הרשעים שנכתבין ונחתמים למיתה
בבחינת 'בלה'.

ולחיפך, מתגלה מדרגת הצדיקים שנכתבים ונחתמים לא-
לתר לחיים טובים ולשלום - כאן מונח העומק של כח המ'
יום שמר"ח אלול עד יוהכ"פ שנמשך הלאה בחג הסוכות,
וכפי החלקים שנתבאר.

הן מדין האסיף של היבול שבחג הסוכות.

הן מדין ה'נידונים על המים' שבחג הסוכות.

והן מדין הריצוי על המים שמונח בכח הלולב.

שלימות האור של ר"ה - תקיעות שאוספות את הצדיקים בינונים ורשעים לצבור שבלול מן הכל

ובדקות יותר, הרי כמו שאומרת הגמ' בראש השנה "שלו-
שה ספרים נפתחים בראש השנה, אחד של צדיקים אחד של
בינונים ואחד של רשעים, צדיקים נכתבין ונחתמין לאלתר
לחיים, רשעים נכתבין ונחתמים לאלתר למיתה ובינונים
תלויים ועומדים", וכידוע עד מאד, צדיקים בינונים ורש-
עים ר"ת צבור, כלומר - מה שהצבור נקרא צבור מלשון
דבר הצבור היינו משום שהוא כלול מן הכל, וכבר נתבאר
רבות במקומות אחרים שעיקר הריצוי שמתגלה הוא מכח
"אפרו של יצחק צבור על גבי המזבח, וזה הכח של ראש
השנה שמתגלה בו ה"בתוך עמי אנכי יושבת" (מלכים ב', ד'
יג) שאמרה האשה השונמית לאלישע הנביא וכמו שידוע
מדברי הזוה"ק שזה היה ביום דראש השנה, כלומר - מתג-
לה בראש השנה התפיסה של ציבור.

ואם מעמידים את הצדיק לעצמו, את הרשע לעצמו ואת
הבינוני לעצמו, הרי שבאמת מתגלה כפשוטו "שלשה ספ-
רים נפתחים" וכל אחד ואחד הוא כפי דינו.

אבל אם זוכים בר"ה ל"תרועת מלך בו" בבחינה של "ברוב
עם הדרת מלך" שזה העומק הפנימי של ראש השנה, הרי
שמתגלה בראש השנה הבחינה של תקיעות שהיו במדבר

גילוי מדרגת היבול ביהמ"ק באילנות ומגדים טובים שצמחו שם

וגילוי הדבר, כמו שאומרת הגמ', שבשעה ששלמה המלך בנה את בית המקדש, הוא נטע בו אילנות ומגדים טובים, והם היו עושים פירות, והם לא היו מצמיחים רק פירות אלא צמחו מהם גם אבנים טובות וכו' כפי שמבואר בחז"ל, והיינו שכששלמה המלך בונה את ביהמ"ק, הרי שהוא מגלה שיש אילנות שהם במדרגה גבוהה יותר, וזה עומק הגילוי שהבול של חודש חשון הצטרף ליבול של מדרגת חודש תשרי.

ומצד כך, כח הבנין של שלמה המלך, לא מיתק רק את הארבעים יום שירד המבול כפי שנתבאר, אלא מכח הבנין של שלמה המלך, נעשה צירוף של חודש חשון לחודש תשרי, ומתגלה ביבול של האילנות שבחודש תשרי פנים עמוקות יותר במה שהאילנות טובים ומגדים טובים שהוא נטע בשעה שהוא בנה את ביהמ"ק, היו עושים פירות מיוחדים, כפי שנתבאר.

שורש ה'עתידיים אילנות שיתנו פירות בכל יום' - בפרי ראשון של יום שלישי במעשה בראשית

ובעומק, כמו שברור לכל בר-דעת, מה שמתגלה כח ה'בול' ביבול של חודש תשרי שהוא זמן אסיפת הפירות, הפירות האלו הרי אוספים אותם מכח מה שזרעו אותם בתחילת השנה הקודמת, וכשמגיע זמן האסיף בחודש תשרי, ממילא אז הוא זמן אסיפתם.

אבל הרי לעתיד לבוא יתגלה 'עתידה אשה שתלד בכל יום' כמו שאומרת הגמ' וכמו כן יתגלה, ש'עתידיים אילנות שיתנו פירות בכל יום', וכמבואר שם בגמ' שאמרו על זה - "הראני דוגמתו בעולם הזה" והוא הראה לו את האילן הנקרא צלף.

כלומר - זה גילוי השורש של הפרי ראשון שנברא במעשה בראשית שנאמר ביום שלישי "עץ פרי עושה פרי למינהו" ששם זה עשה פירות בו ביום ולא היה את ההמתנה של כל הסדר של - זריעה קצירה עד סוף התהליך של זמן חג האסיף שרק אז נשלם התהליך, אלא כל התהליך נעשה בבת-אחת בבחינת "עתידיים אילנות שיתנו פירות בכל יום".

עומק היבול דתשרי - לפירות ששייכים לזריעה דהשתא וזה העומק הגדול שמתגלה בחודש תשרי שבחיצוניות מת-

ללת את כולם גם יחד והופכת אותם מ'בלה' דקלקול ל'בלה' דתיקון, ועי"כ מתגלה ה'בלול מן הכל' שבבול.

גילוי מדרגת התורה שבלולה מן הכל בשופר דר"ה שהוא זכר לשופר דהר סיני וגילוי מדרגת מתן תורה בלוחות שניות דיוהכ"פ

וזהו יום הכפורים שהוא יום שניתנה בו תורה - לוחות שניות, כי זה האור של יום הכפורים שמצרף את כולם משורש מדרגת התורה שבלולה מהכל.

יש את השופר שהיה בהר סיני במדרגת מתן תורה, ומכך כך גם השופר של ראש השנה הוא זכר לשופר שהיה בהר סיני שזה הרי אחד מהעשרה טעמים שמבואר ברב סעדיה גאון בטעם שתוקעים בשופר, - זה מצד מדרגת התקיעות שופר שבראש השנה.

ויש את האור עצמו של התורה שמתגלה בהר סיני שהעשרת הדברות שהיו שם, הם השורש הגמור הן ללוחות ראשונות והן ללוחות שניות, והרי שהאור של מתן תורה שמתגלה ביום הכפורים, הוא בולל ומצרף את הכל יחד.

זהו התיקון הראשון שהוזכר ללשון אחד בדברי חז"ל שהמ' יום של המבול נתקנו מכח המ' יום של מתן תורה.

השלמת ביהמ"ק הראשון בחשון וחינוכו בתשרי - צירוף ה'בול' ליבול דתיקון

וללשון השני שהוזכר בדברי חז"ל [והובא בילקוט], התיקון הוא מכח שבחודש חשון הושלם בנין בית המקדש הראשון, ועי"י שהושלם בנין ביהמ"ק, הרי שהוסר הרושם של ארבעים ימי ירידת המבול, ועי"כ הוסר המ' מהמבול והחודש נהפך לחודש בול.

אבל כידוע, על אף שביהמ"ק הושלם להיבנות בחודש מר-חשון, אך כמו שמפורש להדיא בנביא, לא הנכו אותו בחשון, אלא כפי שהם נצטוו, הם המתינו עד חודש תשרי שלאחר מכן, שאז נעשתה חנוכת הבית עם כל הסעודה שעשה שם שלמה כמו שמתואר בקרא כיצד נעשו הדברים.

כלומר - שלמה המלך בא וצירף את החשון עם התשרי שלא-חר מכן, ובפרטות לעניינא דידן - הוא צירף את ה'בול' שב-חודש חשון ליבול של חודש תשרי שמתגלה באופן דתיקון.

שהיה בראש השנה.

אלא שנעשה שורש דקלקול שקין נפל, ומכח כך נפל ה'בול' ממדרגתו ומכח כך שמתגלה אצל קין בבניו - יבל יובל ותובל קין [-כפי שחידד זאת הרש"ר הירש].

ומ"מ א"כ, השורש של התיקון שהתגלה בראש השנה - יום יצירת האדם הוא כח של יבול שמצרף את כל הנבראים ומכלילים בצורת אדם, - זהו היבול שמונח בו האור של הכח לחבר את כולם.

במדרגת זמן זהו הנקרא יובל שכ"א שב אל משפחתו.

מדרגת אדם דתיקון - יבול ומדרגת אדם לאחר החטא - 'בלה'

אבל בעומק של מדרגת נפש, זוהי מדרגתו של אדם הראשון שהוא היה כולל בתוכו את כל הנבראים כולם ולכן הוא היבול בה' הידיעה.

אבל כשהאדם חטא ונקנס עליו "ביום אכלך ממנו מות תמות, כלומר, בהקבלה למה שהוזכר השתא - הרי שהוא נעתק ממדרגת היבול מלשון בלול שהוא כולל בקרבו את כל הנבראים כולם, והוא נופל למדרגת 'בלה' וזה גופא מה שנקנס עליו "ביום אכלך ממנו מות תמות" - "עפר אתה ואל עפר תשוב", כלומר, שהוא חוזר בחזרה למדרגת העפר ששם הוא מקום ה'בלה' שבאדם כמו שאומרת המשנה באבות ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה" והיינו שכיון שהוא נופל למדרגת 'בלה' שמצד כך הכל חוזר למצב שמתבטלת צורתו והוא מתכלה.

שורש יצירת האדם מה'בלול מן הכל' בשונה מכל היצירות שתחילתו ממקום ה'בלה'

ובעומק יותר, בשורש בריאת האדם, כולל בקרבו את כל הנבראים כולם, וכשהוא נופל ונפילתו היא למדרגת ה'בלה' כמו שנתבאר, - אין הכוונה רק כפשוטו שהוא עצמו בלבד נופל למדרגת ה'בלה' של 'עפר אתה ואל עפר תשוב', אלא מכאן ואילך, ההתחלה של הוית כל דבר היא ממקום ה'בלה' שבו כמו שהאריך בספר 'יריעות שלמה' שעל שם כן זה נקרא 'בול' מלשון דבר הבלה, כיון שתחילת הויתו מתחילה ממקום ה'בלה'.

הרי 'דע מאין באת מטיפה סרוחה' כלומר מטיפה שנתקבת ואז חוזר ונוצר ממנה אדם, וכך הוא גם בזרע הבהמה וזרע השדה שבכל הדברים הללו, לפני שהם מתחילים להיוצר,

גלה בו שאוספים את היבול של שנה שעברה, אבל מצד המדרגה הפנימית של התיקון, מה שמתגלה שבחודש תשרי אוספים את הפירות היינו מדין שחודש תשרי הוא זמן תחיית לת הבריאה כמטבע התפילה שאומרים בראש השנה - "זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון" שמתחיל מכ"ה בא' לול וביום ראש השנה הוא זמן בריאת האדם שהוא שורש כל היצירה כולה, ומצד כך, מה שאוספים את הפירות בחודש תשרי היינו את הפירות ששייכים לזריעה דידן השתא בחודש תשרי ולא מה ששייך לשנה שעברה.

זה העומק הגדול של תיקון היבול שמתגלה בחודש תשרי כאשר מתקנים את המבול כפי שהוזכר.

שורש ה'בלול מן הכל' שמתגלה ביצירת אדם

ובעומק, ההגדרה היא ברורה מאד - יש את היצירה שהיתה כל יום ויום ויש את היצירה של האדם ביום שישי דמעשה בראשית שהיא בא' תשרי שע"ז דייקא נאמר "זה היום תחילת מעשיך".

בכל יום ויום מששת ימי בראשית נברא בו מה שנברא באותו יום, אבל ביום שישי דמעשה בראשית שנברא בו האדם, הרי כדברי חז"ל כידוע עד מאוד, האדם כולל בקרבו את כל הבריאה כולה שכל הדומם - צומח וחי כלולים כולם בצורת אדם, וכפי שמבואר להדיא בחז"ל, שכשהקב"ה ברא את האדם, הוא לקח מכל בריה ובריה שכבר נבראו ומכוון לם יחד הוא ברא את האדם, והרי שביצירת האדם מתגלה העומק של ה'בלול מן הכל' שזה הגילוי שמתגלה בראש השנה - בא' תשרי.

וכדברי הר"ן הידועים ש"זה היום תחילת מעשיך" קאי על יצירת האדם משום שהוא עיקר תכלית הבריאה שהאדם הוא נזר הבריאה, ובעומק היינו כמו שנתבאר, שאדם הראשון כולל בתוכו את כל הנבראים כולם.

שורש ה'עתידה אשה שתלד בכל יום' - ביום בריאת אדם וחווה במה שנולדו אז קין והבל

והרי מה שאומרים חז"ל "עתידה אשה שתלד בכל יום" - זה מה שהיה מעיקרא ביום שנבראו אדם וחווה כמו שאומרים חז"ל "עלו למטה שתים וירדו ארבע" כלומר, היה כאן שורש של לידה בו ביום בזמן תחילת היצירה. - וזה היבול

ד זולת יום ראשון דמעשה בראשית שכל השורשים הושרשו בו כדברי חז"ל.

שנתחדד קודם לכן שגם החומר שממנו נוצר האדם היה בלול מן הכל

ולכן גם אצלנו הנפיחה היא בתקיעת שופר שכמו שהוזכר לעיל, אלו הם תקיעות שכוללים את הכל בג' האפשרויות שישנם בקולות השופר תקיעה שברים תרועה שמקבילים לג' הקוים - ג' צורות ההנהגה של הבריאה.

והרי שכשאנחנו תוקעים, אנחנו מצטרפים לנפיחת פיו שהוא שורש יצירת האדם שהיא במדרגה של 'בלול' ולא במדרגה של 'בלה'.

מהצד התחתון תקיעת שופר היא בבחינת "אם יתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו" מצד יום הדין של ראש השנה שאז מתגלה יראת העונש שהיא יראה מה'בלה', שהאדם מפחד מהצד שהוא יכתב ויחתם ח"ו למיתה.

אבל מהצד העליון של תקיעת השופר, הרי שהתקיעה מצד רפת את כל הבריאה כולה כיון ששורשה של כל הבריאה היא בנפיחת פיו יתברך שמו ביצירת האדם שנפיחה זו היא השורש של כל העשרה מאמרות שמהם נבראו כל שאר הנבראים כולם, שזה הרי החילוק בין שאר הנבראים לבין האדם כמו שנתבאר רבות במקומות אחרים, ששאר הנבראים נבראו ממאמרות זולת אדם שנברא מנפיחת פיו יתברך שמו, והנפיחה הפנימית הזאת א"כ, היא השורש לכל העשרה מאמרות כמו שברור ופשוט.

וא"כ, כאשר מתגלה העומק של ה'בלול מן הכל' מכח האור הפנימי של ראש השנה שמתגלה ב'ויפח באפיו נשמת חיים' שמונח בתקיעת השופר כפי שנתבאר, זהו השורש לכל הנבראים כולם ולכן בעומק נאמר על ראש השנה "זה היום תחילת מעשיך" - כפשוטו זה משום שאז נברא האדם שהוא נזר הבריאה כדברי הר"ן שהוזכרו לעיל, אבל עכשיו פני הדברים מחודדים יותר, שמכח הנפיחה הזו של 'ויפח באפיו נשמת חיים' נעשו כל המאמרות כולם כיון שהאדם בולל בתוכו את כל חלקי הבריאה.

בקשת הגשמים במרחשון - המשכה של כל ההזכרה בתשרי שהוא זמן היבול

זה שורש מדרגת ראש השנה במדרגה של הבלול כפי שהוא מתגלה בצירופו השלם, וכאשר זוכים להארה השלימה הזו, אזי בכל הדינים כולם שבמשך השנה שנאמרו במשנה "בא-

ההתחלה היא במה שהדבר מתבטל ומכח כך הוא חוזר וצור מח.

אבל שורש היצירה הראשונה שהיא אדם שע"ז נאמר בקרא "ואד יעלה מן הארץ" לצורך יצירת האדם כמו שאומר שם רש"י, ועל ידי האד הזה הקב"ה גיבל את עפרו, - זה לא היה יצירה באופן שתחילתה הוא 'בלה' אלא להיפך, באופן של 'גיבל את עפרו' שכל גיבול שורשו ג-בל כלומר שהגיבול זה בבחינת בלילה - תערובת שזה ההגדרה של בילה כגון בסוגיא של בילה מעכבת או לא".

והרי ששורש יצירת אדם הראשון, לא היה במדרגה של 'דע מאין באת מטיפה סרוחה' שתחילת ההויה שלו היא ממקום שהוא בלה וע"י כן הוא צומח בבחינת העדר קודם להויה - מצד ה'בלה' התחתון כמובן - אלא התגלה אצלו ה'בלול' ודייקא כך הוא נוצר, ע"י צורת בלילה של מים ועפר שהיא צורה של עשיית עיסה או עשיית חומר לבנין וכדו'.

וההגדרה היא א"כ, ששורש יצירתו היתה מהצד העליון יותר באופן של דבר הבלול, ובעומק הפנימי, זה השורש לכך שהוא בלול מכל הנבראים כולם אלא שזה התגלה גם בחומר של היצירה שבו, שזה הופך להיות בלול ממים ועפר, אבל בהקבלה לכך בשורשים העליונים זה ג"כ בלול מכל הבריאה כולה.

ויתר על כן, בעומק הוא בלול הן מכל חלקי החומר כמו-בן והן מכל חלקי האור הרוחני שזהו ה'ויפח באפיו נשמת חיים'.

כח נפיחת השופר - משורש ד"ויפח באפיו נשמת חיים"

וכבר נתבאר רבות במקומות אחרים מיסוד רבותינו, ששורש ויסוד תקיעת שופר של ראש השנה, הוא ב'ויפח באפיו נשמת חיים', כלומר שכיון ששורש יצירת אדם לא היתה בדיבור אלא בנפיחה, את הנפיחה הזו אנחנו מקיימים בכל שנה ושנה ע"י התקיעת שופר בבחינת "הוי דומה לו" מעין נפיחתו של הבורא ית"ש - מה הוא נפח, אף אנחנו נו-פחים - אלא שהוא ית' נפח מצד שורש התיקון הגמור שהיה בשורש יצירת האדם, ואנחנו נופחים בתקיעת השופר, אבל זוהי אותה נפיחה, כח הנפיחה שלנו בשופר נובעת מנפיחת פיו יתברך שהיתה בו ביום ביצירת האדם.

ונפיחתו של הקב"ה היתה באדם שהוא בלול מן הכל וכמו

1 ואמנם יש באדם גם מאמר - "ויאמר אלקים נעשה אדם" וכן עשיה שזהו ה'נעשה אדם' אבל שורש המאמר הזה וכן העשיה הוא בנפיחת פיו לצורך יצירת האדם.

ה לגבי מצות בלילה בשמן שנאמר במנחות.

בלבביפדיה עבודת ה' פנימית · ב-ו · בול

ומהמקום הזה בעומק, אנחנו מבקשים מים, מהצד העליון דתיקון.

ומהצד הזה, מה שבבל יושבת על רוב מים כמו שאומרת הגמ' זהו מהצד דתיקון שבבל נקראת בבל משום שהיא בלולה מן הכל ולא מהצד שבבל זהו מלשון בלבול בבחינת תערובת דקלקול.

ומכל מקום א"כ, מהלך פני הימים הללו שנתבאר, מהארבעים יום שמר"ח אלול עד יוה"כ"פ, כללות האלול, התשרי ולאחר מכן המרחשון, בג' החדשים הללו - בכל זה מתגלה מהלכי ה'בול'.

ואמנם רק הסיפא של המהלך נקרא בפועל 'בול' שזהו חודש מרחשון, אבל אם הוא יתגלה בשלימותו מכח ה'בול' דתיקון מהארבעים יום שמתחילים מאלול, מהראש השנה, מיום הכפורים ומסוכות כמו שנתחדדו כל שלבי גילוי הבול, אזי כאשר מגיע חודש מרחשון, מתגלה הבול השלם.

הבית השלישי שיבנה בחשון - ההמשכה של אלול תשרי וחשון

וכמו שאומרים רבותינו כידוע [-מבואר בבני יששכר], שהבית השלישי שיבנה במהרה בימינו - הבית המקוּוה, יבנה בחודש חשון מעין מה שהבית הראשון הושלם במרחשון, אלא שהבית הראשון הועתק להיות החינוך שלו בתשרי, ומכח כך החשון נשאר עדיין חסר וזהו הטעם שהוא נקרא מר חשון.

אבל במהרה בימינו שיבנה בית המקדש השלישי, הרי שהוא יבנה ויושלם חינוכו בחודש מרחשון, אבל אין הכונה שזה יהיה מכח חודש מרחשון כשלעצמו אלא זה יהיה מכח ההמשכה של כל סדר הג' חדשים הללו - אלול, תשרי וחשון כמו שנתבאר.

ואז יתגלה שלימות ה'בלול מן הכל של ה'בול' ויתגלה שורש היצירה של 'ויפח באפיו נשמת חיים' באופן של "מאן דנפח מתוכו נפח" ו"מדיליה נפח" כלשון חז"ל הידוע, שזהו שלימות גילוי אמיתת הוויתו בנבראיו.

רבעה פרקים העולם נידון" ששורשם בראש השנה, מתגלה הארת ראש השנה, ובפרטות לעניינא דידן - מכח כך נעשה המיתוק ל'בחג נידונים על המים'.

הרי כמו שאומרת הגמ' להדיא בפ"ק דתענית שיש הבדל בין ההזכרה של גבורות גשמים לבין שאלת הגשמים, שההזכרה של גבורות גשמים מתחילה כבר בתשרי ואילו שאלת הגשמים היא במרחשון.

מה עומק הדבר שמזכירים בחודש הראשון - תשרי ושואלים בחודש השני - מרחשון? - אז כפשוטו, כמו שמבואר בגמ' טעמי הדבר, ולחד מ"ד הטעם הוא שבזמן שבית המקדש קיים יוכלו אלו שעלו לרגל לחזור ולבוא לבתייהם לפני ירידת הגשמים וכו'.

אבל לעניינא דידן השתא, מה שמונח כאן בשורש הדבר הוא שהבקשה של הגשמים בחודש חשון היא ההמשכה של ההזכרה שלהם בתשרי, כיון שאם הבקשה של הגשמים היתה מצד חשון כשלעצמו, הרי שהבקשה היתה מכח שמרחשון הוא זמן של 'בלה' התבואה מן השדה כלשון חז"ל שהוזכר לעיל וכמו כן מבואר בירושלמי שבחודש מרחשון הארץ נעשית בלואות בלואות, שפירושו הוא שהארץ נעשית רגבים רגבים, חתיכות חתיכות מכח היובש הקיים, כיון שמרחשון הוא זמן הרחוק ביותר מהגשמים של שנה שעברה, וגשמים של שנה זו עדיין לא התחילו.

כלומר, שהבקשה אז היתה מתחילה מהיובש שבעפר ומה חסרון של 'בלה' התבואה מן השדה' שמכח כך היו מבקשים גבורות גשמים מהמקום של ההפסד שמכחה באים לבקש נקודה של צמיחה ושפע.

אבל כאשר מזכירים גבורות גשמים בתשרי ורק לאחמ"כ מבקשים במרחשון, הרי שהבקשה של מרחשון היא ההמשכה של ההזכרה בתשרי, וההזכרה בתשרי היא בזמן שורש יצירת האדם שנעשה מכח 'ואד יעלה מן הארץ' לצורך יצירת האדם שעשייתו היתה באופן של 'בלול מן הכל' כמו שנתבאר בהרחבה לעיל.

ז וכפי שמבואר שם בגמ' שיש בזה מחלוקת אם זה בג' במרחשון או בז' במרחשון.

להצטרפות לרשימת העלון ולכל ענייני העלון
bilvavi231@gmail.com
052.763.85887

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294
ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברומוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

